

آینه

جمهوری اسلامی

فرصت تجدیدنظر برای بارزانی

● پس از پایان ضرب‌الاجل دولت بغداد به اقلیم کردستان برای لغو نتایج همه‌پرسی جدایی اقلیم از عراق، ارتش و نیروهای مردمی عراق موسوم به حشدالشعبی برای دراختیارگرفتن فرودگاه کرکوک و سایر نقاط استراتژیک منطقه وارد عمل شدند. انتظار می‌رفت مسعود بارزانی از این فرصت برای نشان‌دادن حسن نیت و گشودن باب مذاکرات اقلیم با بغداد استفاده کند و راه را برای خروج اقلیم از بن‌بست کنونی هموار کند. نیروهای پیشمرگه در حال‌حاضر در جاهایی مستقر شده‌اند که قاعدتا نباید در این مناطق باشند و عملاً رو در روی ارتش عراق و نیروهای مردمی قرار گرفته‌اند و به‌سوی آنها شلیک می‌کنند. این به آن معنی است که از این پس، هر خونی که از هر طرف بر زمین ریخته شود، بارزانی دستیارانش مسئول‌اند و قطعاً باید پاسخ‌گو باشند. فراموش نکنیم که بارزانی پیش از این اعلام کرده بود پیشمرگه‌ها در چارچوب رویارویی با داعش وارد هر بخشی از سرزمین عراق شوند، قطعاً در همانجا باقی خواهند ماند و هرگز از آنجا خارج نخواهند شد، اما در میدان عمل نیروهای خود را به نقاطی اعزام کردند که اساساً قلمرو مقابله با داعش نبود و به رویارویی با ارتش عراق منجر شد که پیامدهای خونباری داشت. دقیقاً در چارچوب همین توطئه شوم است که رسانه‌های آمریکایی، انگلیسی و اسرائیلی طی ماه‌های اخیر مدعی بودند که گویا مقابله با داعش در عراق و سوریه فقط توسط کردها صورت می‌گیرد و این حق آنهاست که آنچه به‌دست آورده اند، برای خودشان حفظ کنند.

اقتصاد

بازگشت ارتش عراق به شرایط پیش از داعش

● حسن دانیال فر سفیر پیشین ایران در بغداد، آنچه از بامداد دوشنبه در شبکه‌های خبری و شبکه‌های مجازی منتشر شده است، خبر از آغاز یک عملیات از سوی ارتش عراق بود. این عملیات در واقع در ادامه عملیات الحویجه است که به‌تازگی از سوی ارتش عراق از تصرف داعش آزاد شده بود. این عملیات برای این برگزار می‌شود که مناطقی که در سال ۲۰۱۴ از سوی ارتش عراق در پی حمله داعش از سوی ارتش عراق تخلیه و نیروهای دیگری غیر از ارتش عراق در آن مستقر شده بودند، پاکسازی شود. در این میان منطقه کرکوک از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. بغداد همواره اظهار کرده است که برگزاری همه‌پرسی در اقلیم غیرقانونی بود و این غیرقانونی‌بودن برای استان کرکوک وجودند است. کرکوک برخلاف استان‌های اربیل و سلیمانیه که تحت حکومت خودمختار اقلیم کردستان قرار دارند، براساس قانون اساسی عراق، جز مناطق اقلیم نیست و از مناطق تحت ماده ۱۴۰ قانون اساسی محسوب می‌شود. مراجع قانونی و روندهای حقوقی که برای تعیین سازوکار اداره مناطق تحت ماده ۱۴۰ قانون اساسی پیش‌بینی شده است، هیچ یک در برگزاری همه‌پرسی در کرکوک رعایت نشده است. کرکوک جزء مناطقی است که بعد از هجوم داعش در سال ۲۰۱۴، نیروهای غیرارتش عراق به بهانه مبارزه با داعش در این مناطق مستقر شده بودند. قانون اساسی عراق به این نیروهای غیرارتش عراق حق استقرار در مناطق تحت منازعه موضوع اصل ۱۴۰ قانون اساسی را نمی‌دهد. همین باعث شد دولت عراق تصمیم بگیرد به‌صورت نظامی برای بازپس‌گیری کنترل این مناطق اقدام کند. ما همچنان نمی‌توان پیش‌بینی کرد که آیا دولت عراق برای ادامه مسیر ارتش به سمت مناطق دیگر غیر از کرکوک نیز تصمیمی اتخاذ می‌کند یا نه.

کیم

حمایت دولت ترامپ از فتنه سبز هم‌زمان با تشدید تحریم‌ها

● رئیس‌جمهور آمریکا و وزیر خارجه این کشور در سخنانی از فتنه سبز در راستای براندازی جمهوری اسلامی حمایت کرده و هم‌زمان نیز از تشدید تحریم‌ها علیه کشورمان سخن گفته، حامیان فتنه‌گران که این روزها در بیانیه‌ها و تهرک‌هایی به برخی محدودیت‌های این فتنه‌گران انتقاد دارند با سر و صدای فراوان نسبت به برخی سخنان ترامپ در رابطه با برجام و خلیج‌فارس واکنش نشان داده ولی در رابطه با حمایت ترامپ از فتنه سکوت کرده‌اند! وی اژکس تیلرسون[اظهار کرد: تلاش ما این است که از صداهای معتدل در ایران حمایت کنیم، از دموکراسی‌خواهی و آزادی‌طلبی آنها حمایت کنیم. به این امید که روزی مردم ایران کنترل حکومت این کشور را بازپس بگیرند… سال گذشته نیویورک تایمز در گزارشی افشا کرد: «حوادث سال ۸۸ عامل اصلی تشویق کاخسفید برای تحریم‌های کم‌سابقه علیه ایران بود». هفته گذشته نمایندگان فرانکسیون امید پس از مذاکره و رایزنی با رئیس مجلس، رؤسای دیگر فرانکسیون‌ها و گفت‌وگو با برخی دیگر از نمایندگان حاضر در صحن، برای طرح یک تذکر کتبی به رئیس‌جمهور نزدیک به ۹۰ امضا جمع کردند. در این تذکر از آنچه اعمال محدودیت‌های جدید برای رئیس دولت اصلاحات خوانده شده انتقاد شده بود. نمایندگان عضو فرانکسیون امید باید پاسخ دهند که فتنه‌گران که کار کرده‌اند که دولت سابق و کنونی آمریکا از آنان برای براندازی جمهوری اسلامی حمایت کرده است و آیا دفاع از چنین افرادی و هم‌زمان با محکوم‌کردن سایر سخنان و اقدامات دولت آمریکا مقنناتی است؟!

politics@sharghdaily.ir

سیاست

نگاهی به ریشه خانوادگی جهانبگیری‌ها

برادران قریب

عماد محسنی‌تنکلو

او را می‌شناخت. جزء اولین مدیرانی بود که پس از ریاست‌جمهوری حسن روحانی در استان کرمان پست گرفت. در دولت اصلاحات معاون اداره کل آموزش‌وپرورش کرمان بود و در زمان دولت‌های نهم و دهم بازنشسته شد. تنها چند ماه پس از ریاست‌جمهوری حسن روحانی و حتی پیش از معرفی استاندار جدید استان کرمان، از او دعوت به کار کردند و مدیرکل آموزش‌وپرورش استان کرمان شد. ابراهیم جهانبگیری که به شهادت اطرافیان در میان پدرم تحمل بیستری داشت. برادر عزیزم حاج‌قاسم سلیمانی چند بار به من گفت خانواده شما خیلی زود حضورش را قطعی کرد. سال ۹۳ و یک سال و چند ماه زودتر از انتخابات مجلس دهم به‌عنوان کاندیدای رسمی اصلاح‌طلبان سیرجان در انتخابات مجلس از سوی شورای اصلاح‌طلبان سیرجان معرفی شد. ابراهیم درباره دلیل معرفی زودهنگامش برای کاندیداتوری به ماهنامه محلی عصرانه می‌گوید: «زاد مایل به ورود آتجانی به عرصه انتخابات نبودم. دوستان اصلاح‌طلب سیرجانی در جلسه‌ای رای‌گیری کرده بودند و این‌طور که خودشان می‌گویند بنده بالاترین رای را برای کاندیداتوری در انتخابات مجلس آورده بودم. خودم از طریق شبکه‌های مجازی از این تصمیم مطلع شدم و بعد اعتراض کردم که بهتر بود خود را هم در جریان می‌گذاشتید».

پس از ابراهیم، اسحاق دومین فرزند خانواده است. کسی که وقتی برای تحصیلات دانشگاهی از سیرجان به کرمان می‌رود، زندگی کاری و تحصیلی‌اش به‌هکلی تحت‌الشعاع فعالیت‌های سیاسی‌اش قرار می‌گیرد. تحصیل در رشته فیزیک در دانشگاه کرمان، او را به جمع دانشجویان فعال سیاسی دانشگاه کرمان وارد می‌کند. جمعی که تحت عنوان تشکل جامعه اسلامی دانشجویان دور هم جمع شده و پیش از انقلاب به مبارزات سیاسی

اسحاق جهانبگیری مشهورترین برادر در الان برادران جهانبگیری است. او از اول انقلاب در سمت‌های متعددی نقش ایفا کرد از جمله نمایندگی مجلس، استانداری اصفهان و و بعدتر با وزارت صنایع و معادن در دولت اصلاحات در سطح ملی مطرح شد. هرچند اسحاق جهانبگیری برای مردم نامی آشنا بود اما وقتی در اولین مناظره تلویزیونی انتخابات ریاست‌جمهوری سال ۹۶ با او روبه‌رو شدند، یکه خوردند؛ کمتر کسی فکر می‌کرد این سیاست‌مدار آشنا و کم‌حاشیه این‌چنین در اولین مناظره توانمند ظاهر شود و از اصلاحات دفاع کند. درخشش معاون‌اول در مناظره‌ها، او را به یکی از چهره‌های اصلی اصلاح‌طلبان تبدیل کرد؛ به‌نحوی‌که بعد از مناظره‌ها چشم‌انداز ۱۴۰۰ با جهانبگیری ترسیم شد. اسحاق تنها برادر از خانواده جهانبگیری نبود که نامش در مناظره‌ها مطرح شد. پای سه برادر دیگر اسحاق جهانبگیری نیز هر کدام به‌نحوی به مناظره‌ها باز شد. زمانی که محمدباقر قالیباف به اسحاق جهانبگیری حمله کرد و به برادران شهید جهانبگیری اشاره کرد، اسحاق جواب داد: «من نگفتم خانواده شهید هستم یا نیستم. به‌جای خود اگر لازم شد می‌گویم چه کسی ارزشی است و چه کسی نیست». در مناظره سوم بود که قالیباف به مهدی جهانبگیری برادر سرمایه‌دار، معاون‌اول اشاره کرد و او را بر سر زبان‌ها آورد. انتخابات تمام شد و معاون‌اول دولت یازدهم در دولت دوازدهم به کار خود ادامه داد. اما مدتی بعد از دستگیری برادر رئیس‌جمهور، برادر معاون‌اول

مشغول بودند. جمعی متشکل از جوانان مذهبی که چهره‌هایی همچون سیدحسین مرعشی، یدالله اسلامی، محمدعلی کریمی و اسحاق جهانبگیری در میان آنهاست. ارتباط فکری و تشکیلاتی اعضای این تشکل با استاندار وقت کرمان یعنی حمید میرزاده، حسین مرعشی را به صندلی معاونت سیاسی-امنیتی استانداری کرمان در اولین سال‌های پس از پیروزی انقلاب می‌رساند. پس از حضور مرعشی در این جایگاه و پس از آن، تصدی کرسی استانداری کرمان، یک‌به‌یک اعضای تشکل جامعه اسلامی سرنوشت سیاسی تازه‌ای پیدا می‌کنند. کریمی به سپاه رفت، یدالله اسلامی، نماینده مردم بافت، در مجلس شورای اسلامی شد

و اسحاق راه جهاد سازندگی جیرفت و نمایندگی در مجلس شورای اسلامی را طی کرد. هفت سال در مجلس شورای اسلامی ماند و وقتی غلامحسین کرباسچی از استانداری اصفهان به شهرداری تهران رفت، اسحاق استاندار دولت اول هاشمی‌رفسنجانی در اصفهان شد. وزارت صنایع و معادن در دولت اصلاحات دیگر تجربه اجرایی او پیش از به‌قدرت‌رسیدن محمود احمدی‌نژاد بود. اسحاق، در میان دیگر برادران جهانبگیری، سیاسی‌ترینشان است. کسی که همین حالا و در مقام معاون اولی رئیس‌جمهور از شرکت در کنگره حزب کارگزاران سازندگی ابایی ندارد. او که از اولین مؤسسان کارگزاران بود، از اعضای بنیاد باران نیز هست.

از مهدی جهانبگیری تا م. ج

مهدی جهانبگیری با م. ج، این روزها، آخرین فرزند خانواده حسن جهانبگیری‌کوهشاهی است. او در بین همه برادران جهانبگیری از همه اقتصادی‌تر، جوان‌تر و یرحاشیه‌تر است. یکی از مهم‌ترین تصاویری که از مهدی در کنار اسحاق وجود دارد به سال ۹۴ و در حاشیه نشست مشترک اتاق بازرگانی تهران و معاون رئیس‌جمهور برمی‌گردد. هفته‌نامه اقتصاد کرمان از صحبت‌های درگوشی اسحاق و مهدی در این نشست مشترک که زیر نور متعدد فلاش دوربین عکاسان رخ داد به‌عنوان مهم‌ترین اتفاق آن نشست یاد می‌کند که رئیس کل بانک مرکزی و وزیر وقت صنعت، معدن و تجارت هم در آن حضور دارند. آن سخنان درگوشی از آن جهت اهمیت دارد که برادر بزرگ‌تر نماینده دولت است و برادر کوچک‌تر یایب‌ترین اتاق بازرگانی تهران. ارتباط مهدی جهانبگیری با مشایی به زمان ریاست اسفندیار رحیم‌مشایی بر سازمان میراث فرهنگی است

و بعدتر مهدی جهانبگیری با مشایی به زمان ریاست اسفندیار رحیم‌مشایی بر سازمان میراث فرهنگی است. مهدی اقتصادتی‌ترین سمت سازمان میراث فرهنگی، یعنی معاونت سرمایه‌گذاری این سازمان را بر عهده داشت و پس از یک اتفاق مجبور به استعفا شد. در جریان مراسم افتتاح همایش «فرست‌های سرمایه‌گذاری در صنعت گردشگری ایران» بود که ۱۲ خانم با لباس محلی، فرزنان بر روی سن ظاهر شدند و درحالی که قرآن را در سینی گذاشته بودند آن را به قاری تحویل دادند. این نمایش با اعتراض دو نفر از مراجع همراه شد و در نهایت مهدی جهانبگیری را در آبان‌ماه سال ۸۷ مجبور به استعفا از سمت خود کرد. استعفایی که شروع ترقی اقتصادی او بود. او پس از استعفا، گروه مالی گردشگری را ایجاد کرد و پس از آن شرکت خصوصی «سمکا» (سرمایه‌گذاری میراث فرهنگی و گردشگری ایران) را تأسیس کرد و توانست زیرمجموعه‌های فراوانی برای آن ایجاد کند، زیرمجموعه‌هایی مانند: بانک گردشگری، شرکت سرمایه‌گذاری میراث فرهنگی و گردشگری ایران (سمکا)، مجتمع فولاد صنعت بناب، شرکت سرمایه‌گذاری نگیں، هلدینگ صنایع و معادن ماهان، توسعه امید افق گردشگری، شرکت افق گردشگری ایرانیان، مرکز آموزشی علمی کاربردی کاراد، شرکت باشگاه گردشگری ایرانیان، شرکت کارت گردشگری پارس، شرکت توسعه فناوری اطلاعات گردشگری ایران، شرکت توسعه مجتمع‌های خدماتی و رفاهی پارس زیگورات، شرکت توسعه گردشگری آریا زیگورات و تجارت بین‌الملل هوموط آریا.

این اندوخته مالی در کنار انتساب خانوادگی او به دولت تدبیر و امید کم‌کم انتقاداتی را در بین اصولگرایان برانگیخت. ابتدا وب‌سایت الف متعلق به احمد توکلی و پس از آن روزنامه کیهان و این اواخر علیرضا زاکانی از برادر معاون اولین رئیس‌جمهوری گفتند: «الف» مدعی رانت‌خواری مهدی جهانبگیری با کمک مشایی و باقی و البته مرتضی تمدن (استاندار وقت تهران) شد و زاکانی اردیبهشت امسال گفت: «در پرتوشیمی دست دارند، بانک گردشگری برای چه کسی است؟ برای برادر محترم آقای جهانبگیری است که در دولت قبل آن را گرفته است». این مواضع علیه مهدی جهانبگیری در نهایت به خبر بازداشت او در کرمان منجر شد که غلامعلی ابوحمره، فرمانده سپاه کرمان، اعلام کند جهانبگیری را سپاه تارالله کرمان بازداشت کرده است.

سال یازدهم • شماره ۲۹۸۹ روزنامه

آینه دیروز

کیم

- احمدی‌نژاد با تأکید بر ضرورت تحول اقتصادی: مصرف روزانه انرژی، بیش از تولید نفت کشور است
- لاریجانی، رئیس مجلس، در ژنو خطاب به ۵+۱: ایران هرگز میز مذاکره را ترک نکرده است
- حسین شریعتمداری: انتقاد اصولگرایان از دولت برای اصلاح امور است نه زمینه عبور
- محمدجواد حاج‌علی‌اکبری، معاون احمدی‌نژاد: کتاب بهترین جایگاه را در فناوری نوین دارد
- هاشمی شاهرودی، رئیس قوه قضائیه: افزایش اختلافات و تخلفات نشانه بیماری و ناامنی حقوقی در جامعه است
- مجلس تصویب کرد: مجازات‌های اجتماعی جایگزین زندان می‌شود

اقتصاد

- جلیلی، دبیر شورای عالی امنیت: ۵+۱ از مذاکره طفره می‌رود
- هاشمی‌شاهرودی، رئیس قوه قضائیه: با اعدام، فساد و قاچاق از بین نمی‌رود
- علی کردان، وزیر کشور، به سفیر انگلیس در تهران هشدار داد و او را به طرح و اجرای «عملیات روانی» متهم کرد
- عباس رجایی، رئیس کمیسیون کشاورزی مجلس هشتم: سرمایه‌های ملی قربانی سیاست‌بازی
- محمد نهاوندیان، رئیس اتاق بازرگانی و صنایع و معادن: بحران‌های جهانی صادرات را تهدید می‌کند
- مرتضی تمدن، مشاور اقتصادی احمدی‌نژاد، خبر داد: احتمال ارائه اصلاحیه مالیات بر ارزش افزوده
- اسحاق آل‌حبيب، معاون نمایندگی دائم ایران در سازمان ملل، خبر داد: بسته پیشنهادی ایران همچنان بی‌پاسخ

ایران

- هاشمی‌شاهرودی، رئیس قوه قضائیه: تعداد زیاد ورودی پرونده‌ها، نشان‌دهنده بیماری حقوقی جامعه است
- فرانکو فراتینی، وزیر خارجه ایتالیا، در گفت‌وگوی تلفنی با جلیلی، دبیر شورای عالی امنیت: رم گسترش روابط با تهران را خواستار شد
- متکی، وزیر خارجه: ایرانیان اهل گفت‌وگو هستند
- محمد خزایی، نماینده ایران در سازمان ملل متحد: مصالحه با تروریست‌ها افراطی‌گری را دوباره بر افغانستان حاکم می‌کند
- لاریجانی، رئیس مجلس، در ژنو فاش کرد: نقش ناتو در انتقال مواد مخدر افغانستان به اروپا
- علی‌اکبر عرب‌سازار، رئیس کل سازمان امور مالیاتی: مالیات بر مصرف شتاب‌زده اجرا نشد
- مسعود میرکاظمی، وزیر بازرگانی: صادرات تنها راه توسعه کشور است

اقتاب

- احمدی‌نژاد: ظرف دو سال می‌توانیم ریشه بی‌کاری را از بین ببریم
- آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی: سیاست‌های تحمیلی در بخش فرهنگ جواب‌گو نیست
- کردان، وزیر کشور: طراح عملیات روانی سنگین علیه مشروعیت جمهوری اسلامی
- آوایی، رئیس کل دادگستری استان تهران: با توجه بیشتر به معنویات می‌توانیم عدالت را اجرا کنیم
- سیدمحمد خاتمی: حضور چهره‌های بین‌المللی، حادثه مهمی در دنیای بحران‌زده است
- حسن رسولی، عضو هیئت‌مدیره بنیاد باران: کاندیداتوری کربوی نشانه زنده‌بودن اصلاحات است
- خزاعی، نماینده دائم ایران در سازمان ملل: مذاکره با تروریست‌ها در افغانستان به بازگشت افراطی‌گری منجر می‌شود

جمهوری اسلامی

- احمدی‌نژاد: حیات آمریکا متکی بر تجاوز سلطه و چپاول است
- آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی: بیشتر مشکلات ناشی از افراط و تفریط در عرصه فرهنگ است
- متکی، وزیر خارجه در دیدار نخست‌وزیر سابق ایتالیا: رایزنی سیاست‌مداران متفکر اروپا با ایران زمینه‌ساز صلح در منطقه است
- جلیلی، دبیر شورای عالی امنیت ملی: در مقابل ۸۰ صفحه مطالعات ادعایی آمریکا ۱۱۷ صفحه جوابیه داده‌ایم
- محمدعلی جعفری، فرمانده کل سپاه: اقدامات تحولی برای آینده سپاه بسیار ضروری است

اطلاعات

- احمدی‌نژاد: مردم نخستین افرادی هستند که باید در جریان هر اتفاقی قرار بگیرند
- هاشمی‌شاهرودی، رئیس قوه قضائیه: برخورد با فساد اقتصادی در مراکز استان‌ها دنبال می‌شود
- آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی: سیاست‌های تحمیلی در بخش فرهنگ جواب‌گو نیست
- جلیلی، دبیر شورای عالی امنیت: از ما می‌خواهند در حد همین چهار هزار ساتنریفیوژ متوقف شویم
- لاریجانی، رئیس مجلس: قطع‌نامه جدید باعث بی‌اعتمادی ایران به مذاکرات شده است